

Lausunnon antaja:

Veteraanimoottoripyöräklubi ry

Lapinkatu 4

57200 SAVONLINNA

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kevyiden moottoriajoneuvojen verosta ja laiksi ajoneuvoverolain 21 ja 57 §:n muuttamisesta (LUONNOS 9.12.2016 VM140:00/2016)

Valtionvarainministeriö on jättänyt 9.12. 2016 lausuntokierrokselle esityksen, jossa esitetään säädettäväksi uusi laki kevyiden moottoriajoneuvojen verosta. Esityksen mukaan kevyistä moottoriajoneuvoista, moottoripyöristä ja kolmi- ja nelipyöräisistä ajoneuvoista (Luokat L3, L4, L5 ja L7) perittäisiin kiinteää 150 euron vuotuista (liukuva 12 kuukauden verokausi) ajoneuvoveroa, pois lukien mopot, mopoautot, kevytmoottoripyörät, moottorikelkat, museoajoneuvot sekä invalidi-ajoneuvot. Veronkanto aloitettaisiin esityksen mukaan 1.toukokuuta 2017 alkaen.

Veteraanimoottoripyöräklubi ry haluaa tällä lausunnolla antaa näkökulmansa esitettyyn lakiesitykseen ja tuoda esiin muutamia keskeisiä seikkoja, jotka näemme esityksessä ongelmallisina. Veteraanimoottoripyöräklubi ry (VMPK) on valtakunnallisesti toimiva yhdistys, jonka tehtävänä on edistää ja tukea vanhojen ja historiallisesti arvokkaiden moottoripyörien entistämistä ja säilyttämistä. Yhdistyksen jäsenmäärä on noin 7300 ja olemme jäsenmäärällisesti Suomen suurin harrasteajoneuvoyhdistys. Seuraavassa (1) esitämme lyhyesti yleisen näkökulmamme esitykseen ja esityksen sisältöön, (2) nostamme esille mielestämme verotuksen horisontaalisen oikeudenmukaisuuden periaatteen vastaisia epäkohtia sekä (3) käymme läpi esityksen fiskaalista merkitystä.

1. Veteraanimoottoripyöräklubi ry suhtautuu esitykseen moottoripyörien vuotuisesta ajoneuvoverosta kielteisesti. Meidän periaatteenamme on pyrkiä säilyttämään ja pitämään elossa suomalaista moottoripyöräkulttuuria. Esitetty vero, etenkin esitettyssä muodossaan, on mielestämme haitallinen tälle tavoitteelle, sillä kiinteä vuotuinen vero tulee käytännössä poistamaan liikenteestä suurimman osan vuositasolla hyvin vähän liikenteessä käytettävistä kevyistä moottoriajoneuvoista. Iso osa näistä on yli 30 vuotta vanhoja historiallisesti merkittäviä moottoripyöriä. Esityksessä on verotuksen yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti (ks. kohta 2) jo toki huomioitu museoajoneuvoiksi rekisteröidyt ajoneuvot, jotka on esityksessä vapautettu ajoneuvoverosta. Tämä on yllä mainitusta syystä aivan oikea ratkaisu, mutta museorekisteröidyt ajoneuvot käsittävät kuitenkin vain 24% rekisteröidyistä yli 30-vuotta vanhoista moottoripyöristä, mikä jättäisi suurimman osan vanhoista vähällä käytöllä olevista moottoripyöristä raskaan ja käyttöön nähden kohtuuttoman verotuksen piiriin. Tämä vanhojen moottoripyörien pääsääntöisesti pieni käyttöaste on huomioitu esi-

merkiksi Ruotsin ajoneuvoverolaissa vapauttamalla kaikki yli 30 vuotta vanhat moottoripyörät ajoneuvoveron piiristä (Vägtrafikskattelag (2006:227) Kap. 2, 2§). Moottoripyörien ajoneuvoverolla tulee nyt esitetyssä muodossaan olemaan käyttäytymisvaikutuksia siten, että käytännössä veron tuotto yli 30 vuotta vanhojen pyörien osalta tulee esitetyssä muodossaan jäämään joka tapauksessa hyvin marginaaliseksi (ks. kohta 3).

Lisäksi haluamme huomauttaa, että esityksen luvussa 3.2 kohdassa ”verotusmenettely” (VM140:00/2016, s.8) ehdotettu määräaikaikatsastuksen ulottaminen myös moottoripyöriin verovalvontaa tehostavana tekijänä on ensinnäkin esityksen kannalta täysin epäolennainen huomautus eikä toisekseen käsittääksemme tuo todellista lisäarvoa verotukselle. Verottajalla on jo olemassa kattava ja ajantasainen ajoneuvorekisteri käytössään. Moottoripyörien määräaikaikatsastuksen tuominen ajoneuvoverokeskustelun piiriin on täysin perusteetonta.

2. Yhtenä esityksen keskeisenä ongelmakohtana VMPK näkee sen ristiriitaisuudet verotuksen horisontaalisen oikeudenmukaisuuden periaatteen kanssa. Esityksessä osin vedotaan kyseiseen periaatteeseen, esimerkiksi viitattaessa nykyisen ajoneuvoverolain mukaisiin vapautuksiin (VM140:00/2016, s. 7) tai veronkannon ja verotusmenettelyn ja valvonnan perusteisiin (VM140:00/2016, s. 6-8). Lisäksi esityksen perusteluissa 9§ todetaan korostetusti, että ” *kevyiden moottoriajoneuvojen verotukseen olisi tarkoitus soveltaa mahdollisimman pitkälle yhdenmukaista menettelyä autoilta kannettavan ajoneuvoveron kanssa*” (VM140:00/2016, s. 14). Toisaalta taas esityksen ehdotettu verotuskohtelu on horisontaalisen oikeudenmukaisuusperiaatteen vastainen. Moottoripyörä on ajoneuvolain (1090/2002) mukaan moottorikäyttöinen ajoneuvo yhtä lailla henkilö- ja pakettiautojen kanssa. Esityksessä autojen päiväkohtaisesta ajoneuvoverotuksesta poikkeavaa toteutusmallia perustellaan muun muassa moottoripyörän vapaa-ajan harrastukseen liittyvällä luonteella ja kausiluontoisella käytöllä (VM140:00/2016, s. 6, 9). Moottoripyörä ja auto ovat kuitenkin laissa molemmat ajoneuvoja, eivät harrastevälineitä. Se, onko ajoneuvo harrasteväline ja milloin sitä käytetään, on omistajan päätös ja koskee yhtä lailla autoja kuin moottoripyöriä.

Esitetyssä muodossaan 12 kuukauden verotuskauden kiinteällä maksulla moottoripyörien ajoneuvovero olisi ensisijaisesti omistamisen verottamista, sillä vero tulisi maksaa täysimääräisenä riippumatta siitä käytetäänkö ajoneuvoa yhtenä päivänä tai joka päivä vuoden aikana. Esityksen yhteiskunnallisia vaikutuksia käsittelevässä luvussa (VM140:00/2016, luku 4.5, s. 10) todetaan, että ajoneuvoliikennerekisterin ja verotusaineiston perusteella moottoripyörien omistus on keskittynyt ylempiin tuloluokkiin (huom. tässäkin käytetään nimenomaan termiä omistus – ei käyttö). Esityksessä ei käsitellä ajoneuvoja ikä- eikä hintajakauman mukaisesti. Lisäksi esityksessä ei ole yhteiskunnallisten vaikutusten katsauksessa otettu huomioon sitä, miten eri ikäluokan moottoripyörät jakautuvat eri tuloluokkien kesken. Käytännössä kuitenkin vanhemmat moottoripyörät ovat enemmän pienempien tulo-

luokkien omistuksessa ja vastaavasti uudet/uudemmat suurempien tuloluokkien omistuksessa. Edelleen tämä johtaa siihen, että veron astuessa voimaan esitetyssä muodossaan, tulee moottoripyörien liikennekäytöstä poisto painottumaan vanhempiin moottoripyöriin, jotka ovat yleisemmin pienituloisen väestönosan omistuksessa ja erityisesti yli 30 vuotta vanhoihin ei-museorekisteröityihin pyöriin, joiden käyttö liikenteessä on lisäksi hyvin vähäistä. Edellä mainittujen syiden perusteella tullaan siihen johtopäätökseen, että olisi syytä selvittää, onko esitys jopa ristiriidassa perustuslain §6 kanssa, sillä esitetty kiinteä vuotuisen tasaveromalli ei kohtele moottoripyöräilijöitä varallisuuden mukaan tasavertaisesti, vaan käytännössä elitisoi moottoripyöräilyä enemmän varakkaampaa väestönosaa suosivaksi.

3. Esitetty ajoneuvovero on tavoitteeltaan valtiontaloudellinen ja se on jo hallitusohjelman veropoliittisiin linjauksiin kirjattu. Tämä on tuotu esityksessä selkeästi ilmi. Esitetyn ajoneuvoveron tavoitteen on lisätä valtion verotuottoja 25 miljoonalla eurolla. Esityksessä on huomioitu/arvioitu veron aiheuttamia käyttäytymisvaikutuksia, ja todetaan, että tällä hetkellä rekisteröidyistä kaikkiaan noin 260000 moottoripyörästä veronalaisia moottoriajoneuvoja tulisi olemaan noin 185000kpl. Esityksessä on myös tehty katsaus lain mahdollisiin ja todennäköisiin kerrannaisvaikutuksiin valtiontalouden, yritysmaailman, ympäristön, viranomaistoiminnan ja yhteiskunnan suhteen. Yritysvaikutusten suhteen esityksen laatijoilla on jäänyt huomiotta eräs keskeinen taho – vakuutusyhtiöt. Vakuutusyhtiöiden tulot moottoripyörien liikenne- ja kaskovakuutuksista laskevat samassa suhteessa moottoripyörien liikennekäytöstä poiston myötä, sillä käytännössä pyörät siirretään myös samalla hyvin pienihintaiseen seisonavakuutukseen tai ns. 0-vakuutukseen. Tällä on suuri suhteellinen vaikutus vakuutusyhtiöiden tuloihin ja siten aiheuttaa korotuspaineita moottoripyörien vakuutusmaksuihin, jotka ovat jo ennestään suhteellisen korkeita.

Esityksen taloudellisia vaikutuksia arvioivassa luvussa (VM140:00/2016, s.8-9) todetaan, että verotuksen myötä yli 15% veron piiriin lukeutuvista ajoneuvoista tullaan poistamaan liikennekäytöstä ajoneuvoveron välttämiseksi. Aiemmin esitettyjen seikkojen perusteella voidaan todeta, että näistä liikennekäytöstä poistettavista ajoneuvoista suurin osa painottuu vanhempiin ja jo entuudestaan vähällä liikennekäytöllä oleviin moottoripyöriin. Tilastokeskuksen tietojen mukaan Suomessa oli 31.12.2015 rekisterissä ja liikennekäytössä 54300 30 vuotta vanhaa tai vanhempaa moottoripyörää. Näistä 27% on museorekisteröityjä. Näin ollen veron fiskaalinen kertymä yli 30-vuotiaiden moottoripyörien osalta olisi noin kuusi miljoonaa euroa, mikäli niistä kaikista maksettaisiin esitetty 150 euron vero. Koska kuitenkin iso osa näistä pyöristä tullaan vähäisen käytön takia käytännössä poistamaan liikennekäytöstä, mikäli vero toteutuu, pienenee fiskaalinen kertymä käytännössä huomattavasti ja jää vanhojen moottoripyörien osalta vähäiseksi. Verokertymän merkityksellömyys korostuu entisestään, kun tarkastellaan asiaa yli 40-vuotiaiden moottoripyörien osalta. Näitä on rekisterissä ja liikennekäytössä edellä mainitun tilaston mukaan 26489 ajoneuvoa, joista siis vähintään 27% on museorekisteröityjä (käytännössä enemmän kuin 27%, sillä mu-

seorekisteröityjen suhteellinen osuus kasvaa mitä vanhemmista ajoneuvoista on kyse). Yli 40-vuotiaiden moottoripyörien osalta laskettuna verokertymä jäisi ideaalisessakin tilanteessa alle kolmeen miljoonaan euroon, ja koska käytännössä suuri osa näistä ajoneuvoista tulitaisiin kuitenkin poistamaan liikennekäytöstä vähäisen käytön takia, tulee verokertymä jäämään täysin marginaaliseksi.

Esitettyä kevyiden moottoriajoneuvojen ajoneuvoveroa ei mielestämme tule saattaa voimaan. Esitetty ajoneuvovero on verotuksen horisontaalisen oikeudenmukaisuuden periaatteiden vastainen, se ei kohtele moottoripyörien omistajia tulotasoon nähden tasapuolisesti ja se on hinnoiteltuaan kohtuuton. Esitetyllä ajoneuvoverolla olisi käyttäytymisvaikutuksia, jotka olisivat haitallisia moottoripyöräilyn ja suomalaisen kulttuurihistorian säilyttämiselle ja säilymiselle, ja jotka aiheuttaisivat yhteiskunnallista epätasa-arvoistumista. Kaiken lisäksi esitetyn ajoneuvoveron fiskaalinen tuotto on hyvin pieni, eikä tule todennäköisesti edes saavuttamaan sille asetettua tavoitetta.

Kunnioittavasti

Arto Koponen
Puheenjohtaja
VMPK ry

Risto Nurmi
Sihteeri
VMPK ry

Jakelu:

- Valtionvarainministeriö
- Valtionvarainministeri
- Valtionvarainvaliokunta
- Petri Holopainen, Valtionvarainministeriön vero-osaston ylitarkastaja
- Leila Kostiainen, Lainsäädännön arviointineuvoston puheenjohtaja
- VMPK:n jäsenet (Huimapyörä-lehti)